

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC)
यांच्याकडून मार्जिन मनी लोन योजनेंतर्गत राज्य
शासनास प्राप्त झालेल्या रु.५९४.७६ कोटी
कर्जाच्या रक्कमेपैकी उर्वरित रु.१०७.६९ कोटी
इतका निधी एकूण ५ पात्र सहकारी साखर
कारखान्यांना वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पूरक ०६२४ / प्र.क्र.५१/३स
मंत्रालय विस्तार रूम नं. ६२०, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२
दिनांक : १३ फेब्रुवारी, २०२५

संदर्भ:- १.सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:पूरक ०६२४/प्र.क्र.५१/३स,
दि. २६.०८.२०२४.

२.मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे दि. २९.०१.२०२५ रोजीचे आदेश.

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम यांचेकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed Through State Government) खेळत्या भांडवलासाठी मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याच्या योजनेअंतर्गत सहकारी साखर कारखान्यांना कर्ज उपलब्ध करून देणेबाबत दि.०१.०३.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सहकारी साखर कारखान्यांचे अर्थसहाय्य मिळणेबाबतचे प्रस्ताव साखर आयुक्त, पुणे यांच्याकडून प्राप्त झालेले होते. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने दि.२३.०७.२०२४ रोजी मा.मंत्री (सहकार) यांचे अध्यक्षतेखालील मंत्रीमंडळ उपसमितीची बैठक झाली. सदर बैठकीत एकूण १६ पात्र सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याबाबत अंतिम निर्णय घेण्यात आला. त्यापैकी विश्वासराव नाईक सहकारी साखर कारखाना लि. यशवंतनगर,पो. चिखली,जिल्हा सांगली, पद्म भुषण क्रांतिवीर डॉ. नागनाथ नायकवडी हुतात्मा किसन अहिर सहकारी साखर कारखाना लि.,नागनाथअण्णा नगर,वाळवे, तालुका वाळवा, जिल्हा सांगली, अशोक सहकारी साखर कारखाना लि.,अशोकनगर, श्रीरामपूर,जिल्हा अहमदनगर, श्री विठ्ठल सहकारी साखर कारखाना लि.वेणूनगर गुरसाळे, तालुका पंढरपूर,जिल्हा सोलापूर व शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. किल्लारी,तालुका औसा,जिल्हा लातूर या ५ सहकारी साखर कारखान्यांना एकूण रु.५९४.७६ कोटी इतके मार्जिन मनी लोन दि.२१.०८.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये राष्ट्रीय सहकार विकास निगम यांनी मंजूर केले आहे.

तथापि, रावसाहेब पवार घोडगंगा सहकारी साखर कारखाना लि., ता.शिरूर, जि.पुणे यांनी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल केलेल्या याचिका क्र.११५७२/२०२४ मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.२१.०८.२०२४ रोजी दिलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने सदर ५ साखर कारखान्यांची समप्रमाणात रु.१०७.६९ कोटी एवढी रक्कम राखीव ठेवण्यात येवून रु.४८७.०७ कोटी रक्कम संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये वितरित करण्यात आली होती.

आता, उपरोक्त न्यायालयीन प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दि. २९.०१.२०२५ रोजी झालेल्या सुनावणी दरम्यान प्रतिवादी १४ ते १८ येथे नमूद उपरोक्त ५ कारखान्यांचा राखून ठेवण्यात आलेला निधी सदर कारखान्यांना दोन आठवड्यात वितरित करण्याबाबत आदेश दिले आहेत. ही बाब विचारात घेऊन सदर ५ कारखान्यांचा निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांचेकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed through State Government)) खेळत्या भांडवलासाठी एकूण ५ कारखान्यांना मंजूर करण्यात आलेल्या रु. ५९४.७६ कोटी इतक्या रकमेपैकी मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाच्या अनुषंगाने राखून ठेवण्यात आलेला रु. १०७.६९ कोटी इतका निधी पुढीलप्रमाणे वितरित करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

(रु.कोटीत)

अ.क्र.	सहकारी साखर कारखान्यांचे नाव	राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) ने मंजूर केलेली मार्जिन मनी लोन रक्कम	मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार राखून ठेवण्यात आलेली रक्कम	वितरित करावयाची रक्कम
१	२	३	४	५
१	विश्वासराव नाईक सहकारी साखर कारखाना लि. यशवंतनगर,पो. चिखली,जिल्हा सांगली.	६५.००	११.७०	११.७०
२	पद्म भुषण क्रांतिवीर डॉ. नागनाथ नायकवडी हुतात्मा किसन अहिर सहकारी साखर कारखाना लि.,नागनाथअण्णा नगर,वाळवे, तालुका वाळवा, जिल्हा सांगली.	१४८.९०	२७.५६	२७.५६
३	अशोक सहकारी साखर कारखाना लि.,अशोकनगर, श्रीरामपूर,जिल्हा अहमदनगर.	९०.३०	१६.२५	१६.२५
४	श्री विठ्ठल सहकारी साखर कारखाना लि.वेणूनगर गुरसाळे, तालुका पंढरपूर,जिल्हा सोलापूर.	२६७.५९	४८.०५	४८.०५
५	शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. किल्लारी,तालुका औसा,जिल्हा लातूर.	२२.९७	४.१३	४.१३
एकूण		५९४.७६	१०७.६९	१०७.६९

२. सदर मान्यता दि. २६.०८.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद अटी व शर्तीची पूर्तता करण्यात आली असल्याची खात्री करण्यात यावी.
३. कारखान्याच्या मालमत्तेचे विवरणपत्र संबंधित कारखान्यांनी सादर केल्याची खात्री करण्यात यावी. तसेच, जर वसुली झाली नाही तर कारखान्यांच्या मालमत्तेतून देखील कर्जाची वसुली करण्यात येईल, याचा समावेश त्रिपक्षीय करारात करण्यात आला असल्याची खात्री करण्यात यावी.
४. सदर कर्ज रु.१०७.६९ कोटी (रुपये एकशे सात कोटी एकोणसत्तर लाख फक्त) इतक्या रक्कमेची परतफेड करण्यासाठीचा कालावधी ८ वर्षे राहिल, सुरुवातीचे २ वर्षे विलंबावधी (Moratorium period) असेल. विलंबावधीमध्ये (Moratorium period) व्याजाचा भरणा करणे अनिवार्य असून तदनंतर मुद्दल व व्याजासह ६ समान वार्षिक हप्त्यात (सन २०२६-२७ ते २०३१-३२) कर्जाची परतफेड करावी. तसेच सन २०२४-२५ च्या गाळप हंगामापासून जे उत्पन्न मिळेल त्यातून प्राथम्याने कर्जाचा वार्षिक हप्ता (मुद्दल+व्याज) वसूल करण्याबाबत आयुक्त, साखर यांनी खात्रीशीर वसूलीसाठी निश्चित अशी व्यवस्था करण्यात आल्याची खात्री करावी.
५. कारखान्याकडून उत्पादन / विक्री होणाऱ्या साखरेतून मिळणारी व धनाकर्ष, RTGS, NEFT, इत्यादी स्वरूपात प्राप्त होणारी रक्कम साखर कारखाना साखर मालतारण कर्ज असणाऱ्या ज्या बँकेत भरणा करेल त्या संबंधित बँके समवेत साखर कारखाना व साखर आयुक्त किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेले प्रतिनिधी यांचेमध्ये कारखान्याने उत्पादीत व विक्री केलेल्या साखरेच्या तसेच ऊसाचा रस किंवा सिरप यांची थेट विक्री केल्यामुळे येणाऱ्या रकमेतून रु. २५०/- प्रति क्विंटल किंवा साखर आयुक्तालयाने प्रस्तावित केलेल्या त्यापेक्षा जास्तीच्या दराने टॅर्गींगद्वारे वसूल केलेली रक्कम कारखान्याचे कार्यकारी संचालक आणि प्रादेशिक सहसंचालक (साखर) यांचे संयुक्त बचत बँक खात्यामध्ये जमा करणेबाबत त्रिपक्षीय (Triparty Agreement) करार करण्यात आल्याची खात्री करावी.
६. सदर निधी मागणी क्रमांक व्ही -५, ६४२५ - सहकारासाठी कर्जे, (१०८) इतर सहकारी संस्थांना कर्जे, (०३) सहकारी साखर कारखाने, (०३)(११) सहकारी साखर कारखान्यांना खेळत्या भांडवलासाठी सिमांत रक्कम म्हणून कर्ज (रा.स.वि.नि.) ५५ कर्जे व आगाऊ रक्कम (६४२५ ०६५४) (कार्यक्रमांतर्गत) या लेखाशिर्षाखाली अंतिमतः खर्ची टकण्यात यावा.
७. या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेला निधी संबंधित सहकारी साखर कारखान्यांना अदा करण्यासाठी प्रस्तुत प्रकरणी लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” व साखर आयुक्त, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानुसार लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांनी रक्कम आहरित करून संबंधितांना अदा करण्याची कार्यवाही त्वरीत करावी.

८. संबंधित कारखान्यांनी यापूर्वी आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता करण्यात आली असल्याची खात्री करण्यात येऊन तात्काळ निधी वितरीत करण्यात यावा.

९. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या दि.२३.०७.२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५५६/२०२४/व्यय-२, दि.२२.०८.२०२४ अन्वये त्या विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला आला असून, त्याचा संकेतांक २०२५०२१३१७१७१६९९०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरी करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अंकुश शिंगाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) महोदय यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) महोदय यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
प्रधान सचिव, (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), पुणे/सांगली/अहमदनगर/सोलापूर/लातूर.
महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई.
महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा) मुंबई.
निवड नस्ती (कार्यासन ३-स).